Opłata poczt. uiszczona ryczałtem

Nr. 6-8 Czerwiec-Sierpień 1930 Rok X.

MŁODY POLAK

Okólnik Związku Młodzieży Polskiej Męskiej w Tarnowie

Prenumerata: Rocznie . . . 3·— Zł Półrocznie . . 1·50 Zł	Redakcja i Administracja: **Tarnów, M. Focha 18**	Konto czekowe P.K.O. Kraków: Nr. 401.068 Nr. telefonu: 301

Dnie i godziny urzędowe: Poniedziałki, wtorki i środy przed południem

Sprawozdanie z VII Zjazdu delegatów

Pokazało się, że Związek na swoich druhach nie zawiódł się. — Liczba uczestników przekroczyła oczekiwanie, to też Zjazd, cieszący się w Tarnowie uprzywilejowanemi prawami obywatelstwa, udał się w całej pełni i osiągnął swój wszechstronny skutek dla młodzieży, dla starszego społeczeństwa i dla organizacji naszej.

Zjazd, opierając się na doświadczeniach poprzednich lat, odbył się ściśle podług oznaczonego z góry programu w dniu 9 czerwca w sali „Sokoła" w Tarnowie.

Od wczesnego ranka, bo ledwie świtać zaczynało, a już gwarno robiło się na ulicy Marsz. Focha; to druhowie z najdalszych krańców Związku — jušci górale — przybywają na Zjazd. Ufatygowani, niewyspani, ale z ochotnem obliczem. O godzinie 7-ej już było rojno w Domu Związkowym i na dziedzińcu.

Do śniadania ślicznie przygrywała muzyka z Ujanowic. O godzinie 8-ej ustawił się pochód i po zdaniu raportu ruszył malowniczy pochód do Katedry. Około 30 sztandarów powiewało nad maszerującą poważnie młodzieżą, a trzy aż orkiestry: Rękodzielnicza z Tarnowa, Stowarz. z Chełmu i z Ujanowic prowadziło ze czcią tę Szanowną Brać Związkową, którą tak ważne zadanie w tym dniu czekało. Na gwarnych ulicach Urszulańskiej, Krakowskiej, Katedralnej, którędy szedł pochód, wszystko cichło i ustępowało miejsca młodzieży. Z rozrzewnieniem i z dumą szlachetną spoglądano ze wszystkich okien i balkonów na tę szlachetną „Przyszłość" naszego Narodu.

Zalała młodzież Katedrę, by w ten pamiętny dzień przedewszystkiem hołd złożyć Swemu Królowi Wieków, Chrystusowi, któremu — wstępując w szeregi organizacji katolickiej — wierność przyrzekła.

Od ołtarza św. Stanisława Kostki powitał druhów Swem dobrotliwem, ojcowskiem spojrzeniem Najdostojniejszy Arcypasterz, Ksiądz

Biskup Ordynarjusz, który Sam Nabożeństwo dla delegatów celebrował i po Mszy św. iście po ojcowsku do zebranych młodzieńców przemówił. Z wytężeniem uwagi słuchali druhowie Jego poważnego głosu, by żadne słowo nie zginęło. W pamięci zostanie każdemu, że organizacja nasza, to *przysposobienie się do wojska Chrystusowego!* — Umiemy przysposabiać się na przyszłych żołnierzy-obrońców Ojczyzny, umiejmy przysposabiać się w organizacji katolickiej na żołnierzy-obrońców Chrystusa! To też trzeba nam w pracy w stowarzyszeniu: 1) *nabyć lepszych wiadomości* tej żołnierki, czyli *pogłębić znajomość prawd wiary* i pogłębić wiarę; 2) *pokochać to żołnierstwo, Kościół św. katolicki* i wszystko co kościelne, co nasze, szanować, mieć do tego przywiązanie, tem się interesować żywo, wyrobić w sobie święty zapał do spraw Kościoła Chrystusowego; a więc: modlitwę, Sakramenta św., życie cnotliwe zwłaszcza pod względem czystości, bo młodzieniec bez cnoty czystości do wojska Chrystusowego jest całkiem niezdatny, bo to na zawsze kaleka; 3) pod kierunkiem instruktorów Chrystusowego wojska, t. j. kapłanów, *odbywać ćwiczenia* p. w. Chrystusowego, czyli próby apostołowania dla sprawy katolickiej, przykładem, słowem wśród kolegów, publicznie, umieć coś dla sprawy kościelnej ścierpieć, choćby naśmiewanie się przewrotnych kolegów. Co za głęboki i szeroki program pracy w przysposobieniu się do Wojska Chrystusowego!

Słowa te z ust Najdostojniejszego Arcypasterza usłyszane, wystarczą za cały Zjazd.

Po skończonem nabożeństwie udał się pochód z orkiestrami do „Sokoła" na obrady. W czasie pochodu pięknie defilowała młodzież wobec Władz przed gmachem Kasy Oszczędności.

Obrady o godz. 10'15 zagaił swem przepięknem przemówieniem Prezes Rady Związkowej Ks. Prałat Kasper Mazur. Na zastępstwo przewodniczącego powołano Pana Dyr. Strzesaka z Pleśnej, a na sekretarza P. Zdzisława Jeża z N. Sącza.

Zebranych na sali Delegatów w liczbie 500 z górą oraz licznych członków Patronatów witali: imieniem Władz Państwowych P. Starosta Sokołowski, imieniem Władz Wojskowych p. kapitan Długosiewicz, im. miasta Tarnowa p. Hajdukiewicz, Szkolnictwa średniego p. prof. Bolek, Szkolnictwa Powszechnego p. Inspektor Steranka, im. T. S. L. p. Dyr. Pogoda, oraz im. Chrześcijańskich Związków Zawodowych p. Turek. W czasie przemówień powitalnych przybył na salę obrad witany niemilknącemi oklaskami i wiwatami

Najprzewielebniejszy Ksiądz Biskup Komar.

Po powitaniu Go przez Księdza Prałata Prezesa, przemówił Najdostojniejszy Gość do młodzieży i w gorących słowach wezwał ją na „baczność" wszechstronną w życiu prywatnem, by nie uledz złemu, by nie dać pociągnąć się złym przykładom, w życiu publicznem

i organizacyjnem, by wiernie trwać przy hasłach „Bóg i Ojczyzna“, bo są zakusy na spaczenie tej wielkiej naszej idei; wszędzie podkreślać, że Stowarzyszenia nie są ani politycznie, ani partyjnie nastawione, ale tylko katolickie, to ruch katolicyzmu, który budzi się dziś z uśpienia.

Z wdzięcznością młodzież przyjęła to wezwanie i ostrzeżenie Najprzewielebniejszego Arcypasterza i przez usta jednego z druhów zebranych zapewniła Excelencję, że nie da sobie wydrzeć ideałów najświętszych.

Potem odczytano depesze gratulacyjne od Zjednoczenia, szeregu Związków i innych ważnych osobistości nadesłane, a następnie wysłano adresy hołdownicze: 1) do J. E. Ks. Kard. Hlonda, Prymasa Polski, Głowy całej Akcji Katolickiej w Polsce, 2) do Pana Prezydenta Najjaśniejszej Rzeczyposp. i 3) do Pana Marszałka J. Piłsudskiego. Wszystkie przyjęto z aplauzem wśród dźwięków orkiestry, grającej odpowiednie hymny.

Ze względu na dłuższe powitania uczyniono w programie małą zmianę, przesuwając na po południu wszystkie 3 referaty.

Po powitaniach zatem nastąpiło najpierw *odznaczenie honorowe* byłego sekretarza jen. Ks. Aleksandra Rogóża. Ks. Prałat Prezes podniósł niespożyte zasługi Ks. Rogóża w zorganizowaniu naszego Związku; cała młodzież związkowa serdecznie dziękuje Ks. A. Rogóżowi za te trudy dla niej poniesione; to też podsunięte sobie odznaczenie Go honorowe tej treści: *„Delegowani Stowarzyszeń Związku Młodzieży Polskiej Męskiej w Tarnowie, zebrani na Zjeździe w Tarnowie w dniu 9 czerwca 1930 jednomyślnie powzięli uchwałę: Ks. Aleksander Rogóż, gorący miłośnik młodzieży, organizator Związku w diecezji Tarnowskiej i jego pierwszy Generalny Sekretarz, bojownik niestrudzony idei Związkowej, — zostaje Członkiem Honorowym Związku Młodzieży Polskiej Męskiej w Tarnowie!* — wśród długo niemilknących okrzyków „niech żyje“ jednomyślnie uchwalili.

Nastąpiło potem wygłoszenie referatu sprawozdawczego z całej działalności Związku w roku 1929, przez ks. Sekret. jen. Bernardyna Dziedziaka. Referat obejmował wszystkie kierunki pracy naszego Związku: organizacyjno-ideowy, przysposobienie rolnicze, wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe — ostatnie wskutek cofnięcia Związkowi subwencji, musiało z końcem roku nieco osłabnąć. Szczególniej podkreślono pracę w kierunku pogłębienia ideowego na wewnątrz. Nie omieszkano wytknąć i wad organizacyjnych: 1) że druhowie za mało czytają i abonują „Przyjaciela Młodzieży“, przecież to nasz organ i każdy druh powinien mieć w swem ręku własny egzemplarz „Przyjaciela Młodzieży“. — 2) Brak zrozumienia organizacyjnego, że np. w tym roku 30 stowarzyszeń nie przysłało sprawozdania rocznego i za mało stowarzyszenia piszą do Związku — oraz

3) że długów zaległych nie płacą, ani za prenumeratę Okólnika Związkowego „Młody Polak“, ani za pobrane na kredyt książki. — Z przyjemnością reprezentanci Związku usłyszeli w dyskusji, że po Zjeździe z tych trzech wad Stowarzyszenia się poprawią.

Referat sprawozdawczy z finansów Związku wygłosił p. Dyr. Czernoch, członek Komisji Rewizyjnej, poczem uchwalono absolutorjum dla Zarządu Związku. Następnie uchwalono przedłożony przez Zarząd Związku budżet na rok 1931, balansujący kwotą 800 zł miesięcznie, oraz wkładkę związkową, podobnie jak w poprzednim roku 25 groszy od każdego członka na rok. — Przyjęto też nowy skład członków Rady Związkowej, jak następuje: ks. Prałat K. Mazur, ks. Jan Ligęza, ks. Aleks. Rogóż, ks. Jan Rzepka, ks. Jakób Opoka, ks. Aleksander Rusin, ks. Józef Gwiżdż, p. Dyr. Józef Drewko, p. Dyr. Karol Czernoch, p. Dr Tadeusz Lubieniecki, p. Adam Marszałkowicz, druh Tokarski Stanisław, druh Babiarz Tadeusz, i druh Karpała Cyprjan, a do Komisji Rewizyjnej wybrano p. Dyr. Czernocha, ks. Aleks. Rusina i druha Babiarza Tadeusza.

O godzinie 1-szej po południu przerwano obrady. — W czasie przerwy obiadowej odbyło się wspólne zdjęcie fotograficzne, które bardzo pięknie się udało i jest do nabycia w Związku – duża fotografja 5 zł, mała kartkowa 1 zł.

Po południu o godzinie 2-giej podjęto w dalszym ciągu obrady i z zainteresowaniem słuchała młodzież 3-ch wykładów, podających program pracy w Związku na przyszłość. — 1) Referat ideowy na temat „Akcja katolicka w S. M. P.“, wygłosił p. Poremba. — 2) Ref. „Przysposobienie wojskowe i wychowanie fizyczne w naszej organizacji“, wygłosił p. kapitan Długosiewicz. — 3) „Przysposobienie rolnicze w tym roku“, p. J. Ziobroń, instr. roln. Związku.

Jako skrystalizowanie myśli poruszonych w tych trzech referatach, przyjęto jednomyślnie dwie rezolucje, które mają wszystkie Stowarzyszenia dobrze przetrawić, przemyśleć i w czyn wprowadzić w najbliższej przyszłości.

Rezolucje te brzmią:

I. Siódmy Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Związku Tarnowskiego uchwala, żeby przygotować członków w naszej pracy organizacyjnej do Apostolstwa świeckiego przez:

1) częste przystępowanie do komunji św.;

2) sumienną pracę organizacyjną w S. M. P.;

3) przez odczyty o Akcji katolickiej, czytanie pism i książek treści religijnej.

Ponadto Zjazd Delegatów wzywa wszystkich byłych druhów, aby zorganizowali się w Koła senjorów) t. z. druhów starszych) celem stworzenia w Polsce zorganizowanego Apostolstwa świeckiego.

II. Siódmy Zjazd Delegatów S. M. P. przypomina, że naszą myślą przewodnią na najbliższy okres czasu (w rospoczętem drugiem dziesięcioleciu naszego Związku), jest pogłębienie wszelkiej pracy w naszej organizacji, a więc: wychowawczo-religijnej, oświatowej, zawodowej i przygotowania się na dzielnych obrońców Ojczyzny.

Zjazd przeto wzywa wszystkie Stowarzyszenia w Związku, do stwarzania u siebie osobnych **sekcyj czyli kółek** jak: religijne (eucharystyczne, marjańskie, misyjne, abstynenckie), oświatowe, P. W., W. F., Przysp. rolnicz., zamierzających najskuteczniej do pogłębienia i specjalizacji naszej pracy.

Pięknem przemówieniem Księdza Prałata Prezesa i odśpiewaniu hymnu Związkowego „My chcemy Boga“ oraz „Boże coś Polskę“ zakończono obrady o godzinie 3-ciej.

Poczem ruszył pochód na stację do odmarszu. Po drodze zatrzymał się przed pałacem J. E. Najdost. Księdza Biskupa Ordynarjusza celem złożenia Mu hołdu. Specjalna delegacja przez usta druha Cyprjana Korpałę z Chełmu wyraziła Arcypasterzowi uczucia młodzieży, jakie żywią dla Jego Najdostojniejszej Osoby, oraz, zapał, jaki mają dla świętej sprawy Chrystusowej. Zszedł na dół Arcypasterz do otaczającej pałac Jego młodzieży, a serdeczny uśmiech na Jego twarzy wyraźnie głosił, że radby każdego z tych młodzieńców do serca Ojcowskiego przytulić i szepnąć mu na rozstanie: „Idź młody rycerzu i walcz dla Chrystusa“. Młodzież gromkiemi okrzykami „Niech żyje“ i „Gotów“, wyraziła swój hołd i zapewnienie wierności swym ideałom.

Pożegnawszy z żalem Najdostojniejszego Arcypasterza, ruszyła młodzież na stację w pochodzie wśród dźwięków orkiestr i dopiero tam przed dworcem organizacyjnie rozwiązano pochód.

Zjazd podobnie jak i w latach poprzednich wypadł imponująco, udał się w całej pełni; to też delegaci wracali do swych Stowarzyszeń pokrzepieni i zachęceni do dalszej pracy. — Teraz zostaje tylko jedno, *w myśl rezolucyj uchwalonych, z całą energją prowadzić pracę!!*

W odpowiedzi na nasz telegram hołdowniczy z kancelarji Jego Eminencji Księdza Kardynała Prymasa otrzymaliśmy następujące pismo:

Uczestnikom Zjazdu Delegatów Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej diecezji Tarnowskiej serdecznie dziękuję za wystosowany do mnie telegram i przesyłam czułe błogosławieństwo.

† AUGUST KARD. HLOND

Nasze sprawy

Życie religijne. Wszyscy słyszeli, jak na Zjeździe Delegatów uchwalono rezolucje, wzywające druhów do częstego przystępowania do Sakramentów św. — Niech Zarządy w myśl tej pierwszej zawsze kontrolują swą pracę, czy ten najważniejszy nasz obowiązek jest spełniony. Naogół rzec trzeba, że jest zrozumienie tego obowiązku, ale jeszcze nie u wszystkich druhów i nie we wszystkich Stowarzyszeniach. — W tym kwartale Stowarzyszenia przeważnie urządzają wspólną spowiedź i wspólną Komunję św. w dzień 15 sierpnia w uroczystość Wniebowzięcia Matki Boskiej, czyli Matki Boskiej Zielnej. W bieżącym roku jest do tego specjalny tytuł, wszak w tym roku przypada 15 sierpnia jak druhowie wiedzą.

10-lecie „Cudu nad Wisłą“. Jeśli co roku, choćby skromną akademją tę wielką rocznicę święcimy, to na 10-lecie trzebaby coś więcej, a już koniecznie wspólna Komunja św.

Co słychać *z wycieczkami do sąsiednich Stowarzyszeń?* Czas najwyższy urządzić, kto jeszcze nie uczynił tego — korzyści z takiej wycieczki są bardzo duże dla obu Stowarzyszeń — tylko trzeba to obmyśleć i przygotować, a przedewszystkiem *trzeba chcieć!*

Z dniem 1 sierpnia były *zmiany Księży Patronów.* Taka zmiana wpływa często na osłabienie się rozwoju w Stowarzyszeniu. Tego nie powinno być! Za Stowarzyszenie jest odpowiedzialnym nie ksiądz Patron, ale Zarząd, w tem znaczeniu, że ksiądz Patron nie może być sprężyną ruszającą pracę, on nie może zastąpić w pracy druhów, ani wyręczyć. — Toteż zmiana kochanego ks. Patrona w Stowarzyszeniu normalnem nie powinna wpłynąć na jego rozwój. Przecież przybył nowy ks. Patron. Niech Stowarzyszenie a zwłaszcza Zarząd zaraz zbliży się do Niego, niech powitają Go i całem sercem odrazu Go pokochają — Ks. Patron na to czeka. Cóżby sobie nowy ks. Patron o was pomyślał, jakby was miał dopiero szukać po parafji. A zatem z nowymi Księżmi Potronami ma się całe Stowarzyszenie w najbliższych dniach zapoznać, pokazać im wasz plan pracy i nowe ulepszenia poczynić!

W Nowym Sączu na dzień 6-go sierpnia, dzień Przemienia Pańskiego gotuje się ogromna manifestacja religijna, uroczyste sprowadzenie odnowionego starożytnego cudownego obrazu Przemienienia Pańskiego. Cała młodzież z Podhala bierze udział w tej uroczystości. Urządzamy z tej okazji nasz zlot organizacyjny — ciekawym będzie w następnym numerze „Młodego Polaka“ opis tej uroczystości i zlotu.

Ważne wyjaśnienie

Uwolnienie od opłat stemplowych

Dzielimy się z Szan. Stowarzyszeniami wiadomością, że uzyskaliśmy za pośrednictwem Zjednoczenia Młodzieży Polskiej w Poznaniu, *uwolnienie od opłat stemplowych.*

Bliższe szczegóły, t. j. w jakich wypadkach Szan. Stowarzyszenie nie potrzebuje uiszczać opłaty stemplowej, zawiera objaśnienie do ustawy o opłatach stemplowych, które niżej podajemy:

Objaśnienie to wraz z naszym okólnikiem prosimy dobrze i starannie przechować w aktach Szan. Stowarzyszenia, by w razie potrzeby można korzystać z niego i ewentualnie okazać go władzom.

Jeżeli zajdzie wypadek wymieniony w załączonem objaśnieniu, w którym Szan. Stowarzyszenie nie potrzebuje uiszczać opłaty stemplowej (n. p. przy zawieraniu kontraktu kupna lub wnoszenia podania do wszelkich władz państwowych), to wówczas prosimy *wypisać czytelnie po prawej stronie u góry* tego pisma (kontraktu, podania) następujące słowa:

Wolne od opłaty stemplowej na zasadzie pisma Ministr. Skarbu Nr. D. V. 11616/6/29 z dnia 25. III. 1930 r.

Słowa te należy podkreślić o ile możności czerwonym atramentem lub ołówkiem.

Przy tej okazji nadmieniamy, że przy wszelkich podaniach do władz państwowych oraz pismach, mających mieć znaczenie i moc prawną na zewnątrz (kontrakt kupna, sprzedaży i t. p., *koniecznem jest,* by Szan. Stowarzyszenie używało następującej nazwy:

Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w (wymienić miejscowość) nie dodawać już słowa „Męskiej“ czy „Żeńskiej“, bo tego wyrazu nie ma w statucie zarejestrowanym. Nazwę tę należy umieszczać na danem piśmie *w rogu, u góry, po lewej ręce pisma.*

Objaśnienie do ustawy o opłatach stemplowych

z dnia 1. VII. 1926 r. (Dz. K. R. P. Nr. 98, poz. 870)

A) Co podlega opłacie stemplowej?

Opłacie stemplowej podlega każde pismo wymienione w części drugiej ustawy o opłatach stemplowych, oraz wszystkie czynności prawne (umowy, kwity i t. p.), wymienione w art. 71, 75, 89, 96, 103 i 109 ustawy o opłatach stemplowych.

B) Rodzaje i sposób uiszczania opłaty stemplowej.

Ustawa rozróżnia dwa rodzaje opłaty stemplowej:

1) Opłata jednorazowa od podań wnoszonych do władz państwowych (3'30 zł), oraz od załączników do tych podań (0'55 zł) oraz kwitów, rachunków i t. p., którą uiszcza się przez naklejenie na po-

daniu i załącznikach, wzgl. innych pismach *u góry po prawej stronie* odpowiednich znaczków stemplowych.

2) Opłata procentowa od czynności prawnych (kontrakt kupna sprzedaży i t. p.), którą opłaca się od wartości całego przedmiotu umowy (cena kupna). Sposób ustalenia wartości przedmiotu czynności prawnej określa szczegółowo ustawa.

Opłata wynosi pewien procent od wartości przedmiotu czynności prawnej — wysokość procentu omawia ustawa w każdym poszczególnym wypadku.

Opłatę tę uiszcza się gotówkowo u notarjusza, który zawierał kontrakt lub w Kasie Skarbowej.

C) Uwolnienie od opłaty stemplowej.

Przyznane za pośrednictwem Zjednoczenia przez Ministerstwo Skarbu, Związkom i Stowarzyszeniom, działającym na terenie był. zaboru austrjackiego.

1) Wolne są od obowiązku uiszczenia procentowej opłaty stemplowej od pisma, stwierdzającego umowę obustronnie obowiązującą umowa pisemna dzierżawy, najmu, o dzieło, o usługi, kupna-sprzedaży, darowizna, komis, zamiana i t. p.), *fundacja, zakłady i zrzeszenia*, prawnie istniejące i posiadające siedzibę w Polsce, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie kultu religijnego, albo działalność naukowa, oświatowa lub dobroczynna.

Przy takich pismach Związki i Stow., jako zrzeszenia oświatowe nie uiszczają wcale procentowej opłaty stemplowej. — Również drugi kontrahent (osoba lub instytucja n. p. S. A. „Ostoja“) zawierający umowę taką z Związkami lub Stow., płaci tylko *połowę* opłaty procentowej (art. 16 ustawy o opłatach stemplowych).

2) Pisma stwierdzające zawarcie umowy:

a) *o ustanowienie zastawu lub hipoteki tytułem kaucji* (na zabezpieczeniu kredytu wekslowego i umowy służbowej; prawidłowego wykonywania obowiązków opiekuna lub kuratora; uchylenie się obwinionego od śledztwa i kary; należności ubocznej — odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p. — przy wierzytelności, wynikającej z pisma, podlegającego opłacie; wierzytelności mogących wyniknąć z otwartego kredytu);

b) między wierzycielem a dłużnikiem, o ustanowienie zastawu ruchomego, dla wierzytelności już istniejącej; *wolne są od opłaty stemplowej, o ile* dotyczą one *obligacyj oraz innego rodzaju obligów* (zobowiązań), wydanych przez Związki i Stowarzyszenia (art. 82, 83, 84, 86 — ustęp 2, 120 — pkt 1).

3) Wolne są również od opłaty stemplowej obligacje (listy zastawne, obligacje fundowane, obligacje spółek akcyjnych) *i inne pisma, stwierdzające przyjęcie nowego lub uznanie dawnego długu* (obligi, skrypty dłużne, rewersy), *o ile zostały one wydane dla Związków*

lub Stow. tytułem pożyczki przez instytucję emitującą (art. 114, 120, pkt 2).

4) Wolne są od opłaty stemplowej pełnomocnictwa udzielone przez Związki lub Stowarzyszenia (art. 112 — pkt 3).

5) Wolne są od opłaty stemplowej wszelkie pokwitowania wydane przez Związki lub Stowarzyszenia (art. 137).

6) Wolne są od opłaty stemplowej zezwolenia na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej (gruntowej, hipotecznej), *a wydane przez Związki lub Stowarzyszenia* (art. 139 — pkt 1).

7) Wolne są od opłaty stemplowej podania, wnoszone przez Związki i Stowarzyszenia do urzędów państwowych, jak również protokóły spisane przez tę urzędy, a zastępujące podania Związków lub Stowarzyszeń, oraz pokwitowania z przyjęcia podania. Za załatwienie podań, wniesionych do urzędów państwowych, *nie mogą być pobierane żadne opłaty.*

Mogą być pobierane opłaty tytułem zwrotu kosztów podróży urzędnika dla zbadania na miejscu sprawy, zwrotu kosztów oględzin (w szczególności badań lekarskich, chemicznych i t. p.), oraz zwrotu kosztów ogłoszeń. Oczywiście koszty te uiszczają Związki i Stowarz. jedynie wówczas, gdy zachodzi potrzeba podjęcia przez urząd państwowy jednej z tych czynności i o ile czynność dana została faktycznie dokonana.

Wyjątek stanowią podania wnoszone:

a) do sądów powszechnych (powiatowych, okręgowych, apelacyjnych i Sądu Najwyższego) i szczegółowych (sądy wojskowe, sądy administracyjne, Najwyższy Trybunał i Adm. i t. p.).

b) do polskich przedstawicielstw dyplomatycznych (ambasady, poselstwa) i konsulatów bądźto bezpośrednio lub za pośrednictwem urzędów państwowych;

c) do urzędów państwowych w Polsce, za pośrednictwem konsulatów polskich;

d) do państwowych urzędów miar o dokonanie czynności legalizacyjnych (miar lub wag) lub rzeczoznawczych;

e) do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach tyczących się ochrony wynalazków lub znaków towarowych;

f) do archiwów państwowych;

g) do Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie oraz do podwładnych mu organów (Wydziały Powiatowe).;

h) do urzędów samorządowych w sprawach należących do ich zakresu działania;

i) w postępowaniu przed urzędami rozjemczemi dla spraw najmu;

j) w postępowaniu, tyczącem się aparatów pomiarowych (katastralnych);

k) w postępowaniu tyczącem się uregulowania struktury drobnych gospodarstw rolnych (scalania gruntów, podziału wspólnot, likwidacji, lub ścisłego określenia rozmiaru serwitutów, zamiany gruntów) oraz w postępowaniu urzędów ziemskich;

l) w postępowaniu przewidzianem w ustawie elektorycznej z dnia 21. III. 1922 r.;

ł) w sprawie zezwolenia na publiczne wyświetlanie obrazów i reklam;

m) w gospodarczych sprawach urzędów państwowych, a w szczególności podań, tyczących się:

aa) w stosunku do kolei żelaznych, poczty, telegrafu, telefonu, Pocztowej Kasy Oszczędności i innych urządzeń użyteczności publicznej, o ile te przedsiębiorstwa są własnością Państwa lub pozostają pod jego obrządem;

bb) zezwolenia na produkcję lub sprzedaż przedmiotów monopolowych (sól, spirytus, zapałki, sacharyna, tytoń, papierosy i t. d.);

cc) wynagrodzenie szkody lub zwrotu wydatków poniesionych celem zapobieżenia szkodzie;

dd) majątków prywatnych, pozostających pod zarządem Państwa.

Przy podaniach w wypadkach wymienionych w pkt. a — m, nie stosuje się ustawy o opłatach stemplowych, lecz inne ustawy o opłatach. O ile w myśl tych ustaw istnieje obowiązek uiszczania opłaty, to Związki i Stow. muszą ją uiścić przy wnoszonych przez nie podaniach, wzgl. przy wytoczonem przez nie postępowaniu.

Są to wypadki, w których Związki i Stowarzyszenia naogół nie stykają się (art. 140, 141, 144 — pkt. 149 i 150).

8) Wolne są od opłaty stemplowej podania, wnoszone przez Związki i Stowarzyszenia do urzędów państwowych *o zatwierdzenie statutu* (art. 144 — ustęp ostatni).

9) Wolne są od opłaty stemplowej świadectwa, wydawane Związkom i Stowarzyszeniom.

Wyjątek stanowią:

a) wypisy z aktów notarjalnych oraz sporządzone przez urzędy państwowe drugie i dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, równobrzmiące z egzemplarzem pierwszym i zaopatrzone w podpis równorzędny.

b) wyciągi i odpisy, sporządzone i poświadczone przez urzędy państwowe;

c) odpisy i wyciągi sporządzone i poświadczone przez notarjusza;

d) poświadczenia zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (przez same Związki lub Stowarzyszenia), w razie poświadczenia ich przez:

aa) notarjusza,

bb) inny urząd państwowy.

W wypadkach, wymienionych w pkt. a — d, zobowiązane są Związki i Stowarzyszenia uiszczać opłaty. Opłaty te wynoszą:

a) w wypadkach	ad a)	1·—	zł.
b) „	ad b)	1·—	„
c) „	ad c)	0·20	„
d) „	ad d - aa)	0·20	„
e) „	ad d - bb)	0·50	„

Z dziedziny Wychowania fizycznego i Przysposobienia wojskowego

1. *Obóz dla naczelników wychowania fizycznego w Sierakowie.* W poprzednim numerze „Młodego Polaka“ zaznaczyliśmy, że nie możemy urządzić własnego kursu dla naczelników wychowania fizycznego z powodu cofnięcia subwencji z Państw. Urzędu. — Centrala jednak nasza organizacyjna, Zjednoczenie Młodz. Pol. w Poznaniu otrzymała tę subwencję. To też urządza w Sierakowie za Poznaniem obóz instruktorski dla naczelników z całej Polski, ze wszystkich Związków. — Nasz Związek wysyła na ten obóz 12 druhów, bo się nam tylu zgłosiło do projektowanego takiego obozu w Suchej. Zatem w Suchej w obozie Związku Krakowskiego udziału brać nie będziemy, lecz w tym ogólno-polskim w Sierakowie, bo taniej wypada.

2. *Zawody w Spale i „Dożynki“.* Uplanowanem było, że Centrala nasza, Zjednoczenie Młodzieży Polskiej urządza w tym roku w sierpniu zawody ogólno-polskie całej naszej organizacji w Poznaniu. Zaszła zmiana co do miejsca tych zawodów. Odbędą się one nie w Poznaniu, ale w Spale, w Ziemi Radomskiej. Na zawodach naszej organizacji będzie obecnym w Spale Pan Prezydent Rzeczypospolitej, który tam w lecie rezyduje. — Zawody będą 14 i 15 sierpnia. W następnych 2 dniach 16 i 17 będzie brać nasza organizacja po raz pierwszy udział w „Dożynkach“ u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Z naszego Związku nie wysyłamy oddzielnej grupy, lecz garstka młodzieży według miejsc nam przydzielonych połączy się w Spale z innemi grupami S. M. P. W zawodach ogólno-polskich S. M. P. z naszego Związku nikt udziału nie bierze; jest to trochę ze wstydem dla Związku, że na 201 Stowarzyszeń, a na 5042 druhów nie ma ani jednego, któryby nie wahał się wystąpić — wstydzi się Związek, — niech się i Stowarzyszenia wstydzą, a może choć w tym roku obudzi się w niektórych ambicja, by lepiej zabrali się do ćwiczeń wychowania fizycznego zamiast nudzić się wieczorami w niedzielę i szukać gdzieś obrazy Boskiej. Zwłaszcza głos ten jest obecnie ważny, bo oto za kilka dni zacząć się ma nowy kurs, czyli rok Przysp. Wojsk.

3. *Sprawa bardzo ważna! Rozpoczęcie nowego kursu P. W.* Jak wiadomo hufca p. w. nie można byle kiedy tworzyć, sprawa ta jest już dziś unormowana i kurs hufca przysp. wojskowego rozpoczyna się z początkiem września i trwa do czerwca. Miesiąc obecny sierpień jest przeznaczony na werbowanie nowych grup przysposobienia wojsk. i na zgłaszanie tychże do powiatowych oficerów p. w. Które zatem S. M. P. ma zamiar ćwiczyć p. w. w tym roku — niechże się teraz do tego bierze. Zaraz urządzić w Stowarzyszeniach na ten temat jedno zebranie; poruszyć tam ważność tego działu na dzisiejsze czasy dla Polski i dla samej młodzieży. Następnie urządzić spis członków, którzyby *napewno* odbywali ćwiczenia i to nietylko 1 rok, ale 3 lata — bo dopiero wtenczas można mieć człowieka wyćwiczonego. Grupa jedna czyli jeden hufiec może liczyć najmniej 13 druhów. *Do 20 sierpnia muszą być wszystkie hufce spisane* w Stowarzyszeniach i spis ten przesłać do powiatowego oficera p. w. z prośbą, by wpisał nowoutworzony hufiec do ewidencji i prowadził go. *Przy wpisaniu hufca koniecznie podać, że to jest hufiec Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej i domagać się, by tak było wpisane, że to jest hufiec S. M. P.* naturalnie najmniej z 13 druhów.

Jeśli Stowarzyszenie które pośle spis swego hufca do pow. komendanta p. w. dopiero we wrześniu, to niech się nie obrazi, jeśli nie zostanie przyjęte, bo nie w jesieni czy na wiosnę, ale w sierpniu tworzy się nowe hufce p. w.

Warta dołożyć starań, aby jak najwięcej hufców p. w. zorganizować i dbać o ćwiczenia stałe, bo dużo, niestety jest zapału u druhów, który gaśnie potem jak płomień słomiany. Chcieliby ćwiczyć, „ale się nie chce", sami nie wiedzą, czego chcą; są takie „ciamajdy". A zatem *rozkaz!* a) do 20 sierpnia mają być hufce spisane, b) przed 1-szym września b. r. mają być te nowe hufce podane do oficera powiatowego p. w. jako hufce S. M. P. c) a równocześnie ten sam wykaz hufca p. w. w odpisie posłać do Związku; przecież Związek też chce coś wiedzieć o hufcach. Wykaz musi być imienny. A zatem, jeśli mają Stowarzyszenia swój honor, to do roboty!

Z dziedziny przysposobienia roln.

1. *Kilka uwag z lustracji instruktora p. w. związkowego.* Wśród młodych rolników, którzy swe gospodarstwo rozpoczynają od pólek z uprawą roślin konkursowych, obecnie w okresie letnim praca idzie w pełnym toku. — Ileż to ci młodzi konkursiści musieli się nakłopocić, żeby uzyskać poletko pod uprawę od rodziców? Wielu z nich uzyskali je, tylko pod warunkiem, że z poletka otrzymają „kopiatą" furę bura-

ków, czy też ziemniaków, jak to słusznie zaznaczają niektórzy konkursiści w swoich dzienniczkach, n. p. druh z Porąbki Uszewskiej. Więc też łożą oni dużo trudu i poświęcenia, żeby tej obietnicy dochować. Trzeba stwierdzić, że mimo ogólnej strasznej posuchy poletka druhów są starannie utrzymane i plony dobrze się zapowiadają; trzeba bowiem wiedzieć, że nie jedna konewka wody czy gnojówki rozcieńczonej powędrowały wieczorami na poletka. Inni znów walczą z ogólną plagą szkodników, jak „kruczki" (czyli turkocie) sroki, wrony, myszy i t. p.; pewna zaś część ucierpiała srogo od gradobicia, które z końcem czerwca nawiedziło niektóre okolice, np. południową część pow. Ropczyckiego; charakterystyczne są ich notatki w dzienniczkach, o nakrywaniu roślin płachtami przed gradem, albo że w uwadze o gradobiciu zaznacza jeden dosłownie: „24/VI wyszła chmura, grad leciał i ściął mi buraki" (członek S. M. P. Nockowa p. Ropczyce).

Są to tylko wyjątki wśród szeregu podobnych, które się widzi podczas lustracji i trzeba zaznaczyć, że większa część tej młodzieży, to jasna przyszłość naszej Ojczyzny; zamiast robić nieprzyjemne krzyki letniemi wieczorami po własnej wsi, jest zajęta około poletka uprawy rośliny konkursowej, która niezawodnie przyniesie korzyść tak materjalną jak i duchową.

Dotychczas przeprowadzono lustracje z ramienia Związku w powiatach: Tarnowskim, Gorlickim, Ropczyckim, Mieleckim, Brzeskim i ostatnio w Bocheńskim; inne natomiast będą po kolei w swoim czasie. — W powiatach tych wyszczególnić trzeba przed innemi zespoły konkursowe S. M. P. — *w Tarnowskim:* Poręba Radlna, Zaczernie, Tuchów, Zbylitowska Góra; *Ropczyckim:* Kozodrza, Gnojnica Zagorzyce, Nockowa, Chechły; *Mieleckim:* Żdżarzec, Podborze, Książnice; *Brzeskim:* Bielcza, Porąbka Uszewska, Borzęcin; *Gorlickim:* Biecz, Binarowa, Szalowa. — Ogólny stan zwiedzonych poletek konkursowych przedstawia się dobrze; nie widzimy dotychczas tej różnicy między zgłoszonemi zespołami a faktycznie prowadzonemi, jak w roku ubiegłym. Jeśli gdzie zespół odpadł, to przeważnie z braku materjału konkursowego, który miał być dostarczony przez poszczególne O. T. P. a nie został dostarczony.

Zatem druhowie konkursiści, tak ci, co mieli już lustracje, jak i ci, co jej dopiero oczekują! trzymać się dalej dzielnie! starannie mieć zawsze poletko opłewione, okopane i *wszystkie prace koło poletka i uwagi notowane we właściwem miejscu dzienniczka!* — Wy musicie wszystkim wykazać swą sprawność organizacyjną, że co wam się powierzy, to napewno dobrze wykonacie. Korzyść z tego będzie ta, że nauczycie się na tych poletkach racjonalnej uprawy roślin i gospodarki połączonej z kalkulacją opłacalności, a to znów wpłynie z czasem na wasz dobrobyt.

Baczność!

2. *Inspekcje Min. Roln., Województwa i M. T. R.* Obecnie odbywają się inspekcje poletek konkursowych przez delegatów Województwa, Małop. Tow. Roln. a została zapowiedzianą do Związku inspekcja Ministerstwa Rolnictwa. Inspekcje te są z reguły niezapowiedziane, dlatego, by się przekonać, jak druh tę pracę swoją prowadzi w szarym codziennym dniu. Niech tak kogo zastanie inspekcja z nieobrobionem poletkiem!

Inspekcja Ministerstwa Rolnictwa będzie w powiatach: mieleckim, ropczyckim, brzeskim, tarnowskim, bocheńskim, a może jeszcze zawadzi o inne. Kiedy będzie i w których miejscowościach — to niewiadomo, dość, że będzie. *Każdy konkursista zatem ma być zawsze gotowy!* Tu już powinien wchodzić w grę wasz honor! Co o Was powiedzą, jeśli marnie zastaną? Przypuszczalnie inspekcje będą w sierpniu i we wrześniu. *Jan Ziobroń,* instr. roln.

3. *Rozkaz!* a) Jeśli gdzie była już inspekcja n. p. z Okręg. Tow. Roln., czy z Małop. Tow. Roln., czy z Województwa lub Ministerstwa, — to Stowarzyszenie ma zaraz do Związku donieść krótko na kartce, że tego i tego dnia była inspekcja i skąd i kto był (o ile nazwisko p. Inspektora wiecie, to podać); b) jeśli gdzie na inspekcji poletek konkursowych nie był powiatowy instruktor z O. T. R., to też w najbliższych dniach donieść do Związku krótko: „donosimy, że u nas nikt jeszcze nie lustrował poletek konkursowych". — Ale to *zawiadomienie Związku musi być konieczne!* *Ks. Sekretarz jen.*

4. *Nagrody!* Różne nagrody przygotowuje się dla tych konkursistów, co najlepiej przeprowadzą w tym roku swoje konkursy. Oto między innemi cenną nagrodę wyznaczyło nawet Ministerstwo Rolnictwa dla Stowarzyszenia, które najlepiej przeprowadzi konkurs p. w. Przeczytać niniejszy:

Odpis

Ministerstwo Rolnictwa Warszawa, dn. 5 lipca 1930
Nr. 4913-Szk.

Rada Nadzorcza Państwowego Banku Rolnego przyznała z funduszu na popieranie kultury wsi i spółdzielczości 25.000 (dwadzieścia pięć tysięcy) Zł na akcję przysposobienia rolniczego młodzieży wiejskiej. Subwencję tę w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa, Państwowy Bank Rolny przeznaczył do dyspozycji wojewódzkich komisyj przysp. roln. (przez urzędy wojewódzkie) na nagrody w formie radjoodbiorników dla najlepszych kół, względnie Stowarzyszeń Młodzieży, których zespoły wyróżniły się w całokształcie akcji przysp. roln. na terenie poszczególnych województw według rozdzielnika:

1) woj. warszawskie, lubelskie, łódzkie, *krakowskie,* kieleckie — po 2.000 Zł na województwo na ufundowanie I nagrody (radjoodbiornik) wartości 1.000 Zł i dwie II-gie nagrody (radjoodbiorniki) wartości po 500 Zł.

2) woj. białostockie, wileńskie, nowogródzkie, poleskie, wołyńskie, lwowskie, poznańskie i pomorskie — po 1.500 Zł na województwo na ufundowanie I nagrody (radjoodbiornik) wartość 1.000 Zł i II-giej nagrody (radjoodbiornik) wartość 500 Zł.

3) woj. tarnopolskie, stanisławowskie i śląskie — po 1.000 Zł na ufundowanie I nagrody (radjoodbiornik) wartość 1.000 Zł.

Do współubiegania się o nagrody Państwowego Banku Rolnego są uprawnione koła, wzgl. Stowarzyszenia młodzieży *wyróżnione za zbiorową pracę przez powiatowe komisje przysp. roln.* i przedstawione do komisji wojewódzkiej. Koła, wzgl. Stowarzyszenia, które otrzymują wojewódzką nagrodę Państwowego Banku Rolnego, automatycznie zrzekają się materjalnej nagrody powiatowej, zatrzymując jedynie dyplom honorowy, stwierdzający wyróżnienie i jego stopień przez komisję powiatową. Nagrodę powiatową materjalną w tym wypadku otrzymują następnie koła wzgl. Stowarzyszenia, uznane przez komisję powiatową przysp. Rolniczego.

Za podstawę do wyróżnienia kół wzgl. Stowarzyszeń Młodzieży ubiegających się o wojewódzkie nagrody Państwowego Banku Rolnego należy wziąć:

1. Ilość uczestników biorących udział w akcji przysp. roln.
2. Stosunek procentowy biorący udział II-gi wzgl. III rok w akcji przysp. roln.
3. Stosunek procentowy uczestników, którzy dotrwali do końca konkursu.
4. Przeciętny wynik pracy poszczególnych konkursistów.
5. Czynnik *samokształcenia,* obok prowadzenia konkursu (wycieczki, bibljoteczka rolnicza, czytelnictwo, *prenumerata pism, kursy Staszica* i t. p.
6. Sprawność organizacyjna i żywotność w innych dziedzinach pracy.

Ministerstwo zwróciło się do Państwowego Banku Rolnego o przekazanie przyznanych kwot pieniężnych wojewódzkim komisjom przysp. roln. na ręce urzędów wojewódzkich.

Powyższe pismo Ministerstwa należy rozkolportować wśród członków organizacyj prowadzących akcję przysp. roln., w organach prasowych, okólnikach i t. p.

Za Dyrektora Departamentu Rolnictwa
J. M. Pomorski

A zatem. Województwo krakowskie da w tym roku trzem Stowarzyszeniom (lub Kołom Młodzieży) 3 radjoodbiorniki (ogólnej wartości 2.000 Zł). Czy też będzie w naszym Związku takie Stowarzyszenie, któreby tę nagrodę zyskało? To już będzie zależało od druhów konkursistów, by ich praca miała te 6 warunków wymienionych w powyższem piśmie Ministerstwa. Związek co do tego zrobi swoje.

Dzielne Stowarzyszenia to już dziś myślą o tegorocznem „Święcie Młodzieży“, kupują sztuczki, przygotowują dalsze plany. — A u Was to pewnie wystarczy 15 listopada o tem myśleć?! No, tak źle to chyba nie ma...

Druhowie piszą...

Kozodrza *(pow. Ropczyce).* Dzięki troskliwej opiece Państwu kierowników Żmudów praca w Stowarzyszeniu w Kozodrzy rozwija się — odbywają się zebrania regularnie i wszelkie uroczystości znajdują swój rozdźwięk. — Tak urządzili sobie 27 kwietnia „Święcone“, oraz Akademję Papieską z pięknym odczytem p. nauczycielki Mężeńskiej. Za pracę czują druhowie serdeczną wdzięczność dla swoich przewodników. *Pękala Fr.*, prezes *Józef Kłusek,* sekr.

Stara Wieś *(pow. Limanowa).* Stow. nasze w pierwszych chwilach swego istnienia wykazało dobre rezultaty, jednak o konkursach przysposobienia rolniczego myśleć nie było można, gdyż było już za późno, bo w końcu kwietnia ubiegłego roku zostało założone. — Postanowiliśmy czas ten wykorzystać na coś innego, — a mianowicie na ćwiczenie umysłowe przez szereg różnych odczytów i pogadanek, i dzięki naszemu Księdzu Patronowi, który je po większej części wygłaszał a pozatem w każdej chwili spieszył z pomocą, również należy się podziękowanie i innym prelegentom z Limanowej, którzy byli przychylni na nasze prośby o przybycie do nas w celu wygłaszania jakiejś pogadanki. Mieliśmy w Stowarzyszeniu dnia 18 lipca chwilę bardza ważną powitania w Limanowej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, w powitaniu Prezydenta brały udział i inne Stowarzyszenia z powiatu Limanowskiego. Pomimo tak pomyślnego rozwoju Stowarzyszenie upadło na spory kawał czasu z powodu przeszkód jakie okazały się u nas, a były nie do zwyciężenia.

W tym jednak czasie upadku prawie połowa druhów na wspomnienie o uroczystości Stanisława Kostki spełniła ten najzaszczytniejszy w dniu tym obowiązek to jest spowiedź i Komunję świętą.

Pomimo tego wszystkiego jeszcze ostatnia iskra zapału w sercach druhów nie zagasła i dzięki zabiegom naszego Księdza Patrona z dniem nowego roku a bardziej z dniem walnego zebrania rozpoczęliśmy nowe ożywcze życie, wstąpił nowy duch otuchy w serca druhów i wstąpiliśmy w nowy tor życia. Zebrania urządzamy regularnie co dwa tygodnie, powiedzieliśmy sobie że każdy abonował będzie pismo Przyjaciela Młodzieży na własną rękę bo tego domaga się nasz Związek w Tarnowie. Konkursy przysp. rolniczego też weszły w czyn i zapisało się kilkunastu druhów do chodowli królików. Podnieceni na duchu zdążamy do pracy pod hasłem Bóg i Ojczyzna. Wszystkim Stowarzyszeniom zasyłamy serdeczne pozdrowienie. Gotów!

Michał Zoń, sekretarz

Rzochów. W Stowarzyszeniu u nas praca teraz aż wre. Założyliśmy 4 kółka, zwiększyliśmy członków Patronatu, przeprowadziliśmy 2 konkursy, bibljotekę pięknie urządzili, gramy przedstawienie, zebrania prowadzimy według takich przepisów jakie są wskazane a nie jak dawniej. Najlepszy dowód pracy: w całym roku 1929 było 9 odczytów, a u nas za 2 miesiące 10 (?) Zebrania odbywają się z członkami Patronatu. Prawdziwie i słusznie powiedział ks. Rogóż, że mądre i sprytne zarządy potrafią wszystko zrobić.

Od Ks. Sekretarza: Taki zapał i stanowczość bardzo się chwali — życzę tylko wytrwania i niezrażenia się trudnościami.

Pozdrawiamy serdecznie hasłem „Gotów“ całą brać związkową.

M. Smaczniak, prezes

***Podegrodzie** (pow. N. Sącz).* Dawno już nie pisaliśmy do ks. Sekretarza, zapewno ks. Sekretarz myśli że zasnęliśmy na zimę, tymczasem tak nie jest, owszem pracujemy jak dawniej z coraz większym zamiłowaniem tembardziej że mamy chwile z których naprawdę czerpiemy zapał do pracy. Dnia 22. I. 1930 braliśmy udział w kursie dla zarządów w Nowym Sączu, z którego naprawdę dużo skorzystaliśmy Następnie dnia 2. II. 1930 przybyła do nas wycieczka Stow. Mł. męskiej z Nowego Sącza z sekretarzem okręgowym Zdzisławem Jeżem. Pomimo deszczu i błota. niedbając na to, przybyło 60 druhów, na nasze zwykłe zebranie, na którem odbyło się serdeczne powitanie. Program zebrania przemówienie ks. Patrona Fr. Szatki, .sekretarza okr. który nam wiele podał wskazówek do dobrej pracy, deklamacje wygłoszone przez dr. z N. Sącza. Po zebraniu zaprosiliśmy ich na skromne przyjęcie do katolickiej gospody. Wieczorem odegrano im przedstawienie p. t. „Sąsiedzi". Po przedstawieniu druhowie z N. Sącza podnieceni na duchu naszą pracą odjechali.

W marcu pożegnaliśmy odchodzącego do wojska druha Michała Wójcika, odchodzący jako kilkoletni prezes położył nie małe zasługi nad rozwojem Stow. za co mu dziękujemy staro polskim „Bóg zapłać" i życząc równocześnie powodzenia w zaszczytnej służbie, w miejsce jego wybraliśmy druha W. Konstantego. Kończąc zasyłamy serdeczne pozrowienie hasłem „Gotów"!

Jozef Konstanty, sekretarz

Zabrnie — Stowarzyszenie Mł. M. w Zabrniu, na zebraniu w dniu 16 marca b. r. na którem został wygłoszony odczyt p. t. Bolszewizm i jego wrogi stosunek do religji" uchwalił nastąpujące rezolucje:

Stowarzyszenie Pol. Mł. M. w Zabrniu:

1. protestuje przeciw barbarzyńskiemu prześladowaniu religji wogóle a wyznań chrześcijańskich w szczególności w Rosji Sowieckiej i takowe potępia,

2. domaga się, aby Rząd Polski zechciał ująć się za bratnim narodem rosyjskim, przypominając jego ciemiężcom konieczność uszanowania wolności przekonań,

3. wyraża wdzięczność dla Ojca św. Piusa XI. za wszystko, co uczynił dla ulżenia doli nieszczęsnego narodu rosyjskiego, w tak nieludzki sposób za wiarę prześladowanego.

Zabrnie, dnia 16 marca 1930 r. *Zarząd*

Ujanowice — Wcześniej niż przypuszczaliśmy, doczekaliśmy się dnia poświęcenia sztandaru.

Dzień 27 kwietnia był naprawdę dniem dla nas radosnym! Rozpoczęliśmy go wspólną komunją św. i tak z weselem w duszy i z radością na ustach czekaliśmy godziny 10·30, aż tu dochodzi nas wieść, że przyjechali druhowie ze Szczawnicy, z Ochotnicy i z Tylmanowej. — Rzeczywiście zbliżają się ku nam 3 sztandary, otoczone druhami w pięknych strojach góralskich i przyjechał także ks. Jan Kozioł Wita ich nasza orkiestra, wita cała parafja zgromadzona, z uśmiechem na twarzy. Uszeregowani przed domem parafjalnym, weszliśmy teraz do kościoła. Poświęcił nam sztandar Najprzewielebniejszy Ks. Prałat Kazimierz Łazarski z Limanowej, a piękne kazanie okolicznościowe wygłosił, powszechnie lubiany, ks. Kanonik Paweł Szczygieł, sumę zaś celebrował Przew. Ks. Sekretarz Jener. Bernardyn Dziedziak, nasz były ks. Patron. — Po sumie orkiestra zaprowadziła nas przed Dom parafj., gdzie wbijanie gwoździ pamiątkowych poprzedziły przepiękne mowy, deklamacje i śpiewy. Wbijanie gwoździ również było urozmaicone. Na zakończenie uroczystości odegraliśmy przedstawienie p. t. „Jaśko bohater". Szkoda, że więcej takich dni nie będzie mieć nasze Stowarzyszenie. — Cześć niech będzie tym, którzy wzięli udział w naszej uroczystości! Niech Pan Bóg wynagrodzi za trudy tak wielkie całemu Patronatowi i dzielnemu nauczycielstwu naszej parafji. Dziękujemy wszystkim starem a zawsze nowem podziękowaniem „Bóg zapłać"!

Antoni Pacholik, prezes *Stanisław Pasionek,* sekretarz

Trzciana *(koło Bochni)* — Dnia 16 marca urządziliśmy z okazji nakazanych modłów za Rosję, uroczystą akademję. Wszyscy druhowie wzięli w niej gromadnie udział. Po uroczystej sumie, w czasie której ks. Patron wygłosił okolicznościowe kazanie o potrzebie wiary w życiu ludzkiem. Cała niemal parafja udała się w po chodzie do „Ogniska" pięknie ubranego. — Tu, po odśpiewaniu pieśni kościelnych „Weź w Swą opiekę nasz Kościół św.", ks. Patron Jan Szczur wygłosił referat pt.: „Bolszewizm i jego idea", ktorego obecni słuchali z żywem zainteresowaniem, czego dowodem była prowadzona potem bardzo ożywiona dyskusja. — Następnie druh sekretarz M. Mikołajek, nawiązując swój referat do referatu Czcig. Ks. Patrona zwrócił się w dalszym ciągu referatu do obecnej na sali młodzieży z zachętą, by czemprędzej wstąpiła w szeregi Stowarzyszeń P. Młodzieży, celem stworzenia wspólnego silnego frontu do walki z bolszewizmem i szerzącą się niewiarą. Słowami hymnu „Młodzieży młodą Polskę twórz, szczęśliwą Bogu, miłą", wśród licznych oklasków zakończył referat. Po nim dyskusja, któtej owocem była rezolucja, protestująca przeciwko prześladowaniom, przedewszystkiem religji katolickiej w Rosji Sowieckiej, uchwalona jednogłośnie.

Na Wielkanoc przygotowali się druhowie, przez odprawienie 3 dniowych rekolekcyj, zakończonych wspólnem przystąpieniem do Stołu Pańskiego.

Rekolekcje odprawił Czcigodny Ks. Patron.

Czynny udział wzięli druhowie przy grobie Pana Jezusa, pod kierownictwem swego instruktora, druha Ludwika Pacha. Karabiny otrzymali druhowie od władz wojskowych.

Obecnie wykończamy swe „Ognisko", dobudowujemy trzecią salę, malujemy wewnątrz i zewnątrz szalowanie, dajemy rynny i t. p. — Ilościowo jest nas pó setki i coś pięciu. Jakościowo też Stowarzyszenie nasze wzrosło. Prosimy Czcigodnego Ks. Sekretarza, by był łaskaw kiedy nas zaszczycić swoją obecnością.

W zakończeniu łączymy wyrazy głębokiej czci i należnego szacunku dla Czcig. Ks. Sekretarza, a wszystkim druhom braterskie pozdrowienie „Gotów"!

Druh sekr. *Mikołajek Michał*

Chełm *(pow. Bochnia)*. Stowarzyszenie nasze chcąc dać obraz pracy nietylko otuchowej, ale też społecznej i gospodarczej, określa niniejszem stan pracy w Szkółce drzewek. — Otóż z inicjatywy Przewielebnego Ks. Patrona Sandeckiego w r. 1927 założyło Stowarzyszenie szkółkę drzewek na parceli 1-morgowej. Stan szkółki przedstawia się znakomicie; szkółkę prowadzą sami druhowie, pod kierownictwem instr. Stanisława Rybki. Przebieg całej pracy w szkółce przedstawia się następująco: W r. 1926 na polu wydzierżawionem od Ks. Patrona, druhowie wykonali wszystkie przedwstępne prace jak nawożenie i regulówka, na tem z wiosną 1927 r. posadzono ziemniaki, które udały się doskonale, zaś jesienią w ciągu dwóch dni druhowie wsadzili do szkółki 17.744 sztuk dziczków, które poprzednio wyhodowali u siebie a których także ja dostarczyłem w pewnej części. Następnie z wiosną i przez całe lato druhowie plewili i pielęgnowali dziczki, tak aby już w sierpniu można je zaoczkować, oczkowanie przeprowadzali sami druhowie pod osobistem kierownictwem mojem. W roku 1928 zaoczkowano jabłoni i grusz na ogólną liczbę 9.113 sztuk. Jakie odmiany oczkowano, to załączam na froncie sprawozdania wykaz. Następnie w r. 1929 jeszcze te, które były słabo rozwinięte, zaoczkowano liczbę 6.877 sztuk. Razem więc Stowarzyszenie posiada zaoczkowanych grusz i jabłoni dość pokaźną liczbę 1C.590 sztuk, zaś drzewek jednorocznych złej liczby mamy już 9.112 sztuk. Dalej jesienią ubiegłego roku Stowarzyszenie wsadziło jeszcze 7.988 szt. dziczków, co łącznie z poprzedniem wsadzonem i zaoczkowanem wynosi imponującą liczbę 24.577 sztuk. — Jak więc widzimy z powyższego, praca w szkółce rozwija się znakomicie. Pracę tę i rozwój szkółki należy powitać z radością i uznaniem, ponieważ po katastrofalnej dla sadownictwa zimie ubiegłej, szkółka ta będzie mogła choć w części zagoić rany, zadane sadownictwu w naszej okolicy. — Podkreślić należy,

że druhowie, którzy należą do szkółki,¶ pracują w szkółce z zrozumieniem i zamiłowaniem, za co im się należy cześć i uznanie. — Daj Boże, żeby szkółka rozwijała się jak najlepiej, a w przyszłości, żeby ona całą naszą okolicę zamieniła w najbliższych latach w jeden wielki sad owocowy. — Nadmienia się, że już w tym roku będzie do sprzedania pięknych z koronami drzewek 1.500 sztuk.

Szkółka nasza ma takie odmiany:

1. Odmiany jabłonek: Piękna z Boskoop, Kuntoszówka gdańska, Papierówka Klara, Niezrównane Piżgofa, Malinowe Oberlandzkie, Reneta Baumana, Kandylaskie, Jakóbówka, Grochówka, Welschbümen, Reneta Landsberska, Pepina limusza, Pepina londyńska, Reneta Blejchemska, Kanita jesienna.

2. Odmiany grusz: Kongresówka, Lipcówka pstra, Korniszówka, Bera Chadego.

Stanisław Rybka, instr. ogr.

Ropczyce. — Niniejszem donosimy w streszczeniu o naszem istnieniu, że jesteśmy i działamy pod hasłem „Bóg i Ojczyzna", „Praca i Jedność". Stowarzyszenie nasze mimo to, że istnieją u nas inne organizacje, dotychczas pomyślnie się rozwija i obecnie liczy 45 członków młodzieży męskiej. I jesteśmy pewni jeżeli w dalszym ciągu naszej pracy będziemy wzajemnie współpracować z naszym Czcigodnym Ks. Kanonikiem t. t. Protektorem Aleksandrem Rogóżem jakoteż i z ukochanym Księdzem Patronem Janem Zwierzem — to S. M. P. nasze co daj Boże doczekać do 17 listopada 1930 r. jak zakupimy sobie sztandar, na co już pewne starania poczynamy, to jesteśmy pewni, że osiągniemy większą liczbę członków i z większym zapałem młodzież męska wstąpi w nasze szeregi i skupi się pod sztandar naszej organizacji t. j, S. M. P. „Bóg i Ojczyzna". Praca związkowa wre w gorączkowem tempie. Dnia 9 lutego b. r. odegraliśmy sztukę p. t.: „Kominiarz i Piekarz", z której to osiągnęliśmy skromny dochód a to ze względu na dzień niepogodny, dlatego też Państwo jak mieszczaństwo nie mogli nam przybyć. Spełniając obowiązek prawych katolików Stow. nasze przystępuje do wspólnej spowiedzi i Komunji św. kwartalnie, t. j. co 3 miesiące. W święto 3-ci Maja b. r. braliśmy wspólny udział w tejże uroczystości w czapkach związkowych, które to nam zakupił Przewielebny Ksiądz Kanonik, t. j. Protektor Aleksander Rogóż, za co to jesteśmy Mu bardzo wdzięczni, że nam udziela bardzo dużo pomocy materjalnej jakoteż i moralnej, w tym samym to dniu odegraliśmy wspólnie z Tow. Gimn. Sokół sztuczkę p. t.: „Konstytucja 3-go Maja", z której to dochód przydzielono na T. S. L. Dn. 18 maja b. r. urządziliśmy wspólne „Święcone Jajko" przy udziale Czcigodnego Ks. Patrona Jana Zwierza i sfer wyższych, jakoteż i druhów S. M. P., podczas „Święconego" przemawiał Ks. Patron do Szanownej Inteligencji jakoteż i starszych mieszczan, ażeby nam, młodzieży, w naszej pracy dopomogli tak moralnie jak i materjalnie, jak również złożył sprawozdanie z naszej działalności i serdeczne podziękowanie Państwu za przybycie druh Franciszek Rogoziewicz obecny sekretarz, na czem „Święcone" zakończyliśmy. Dnia 9 czerwca b. r. w Związkowym Zlocie w Tarnowie brało udztał dwóch druhów wydelegowanych z naszego Stow. t. j. skarbnik Szczyrek Karol i gospodarz Władysław Kosydor, którym to na koszta podróży złożył z własnej kieszeni Ksiądz Patron Jan Zwierz, za co to jesteśmy Mu bardzo wdzięczni, że nam dokłada starań tak moralnych jak i materjalnych i oczywiście dąży do tego, ażeby to nasże Stow, rozwijało się pomyślnie i stało pod sztandarem Chrystusowym t. j. „Bóg i Ojczyzna". Posiadamy własną szafę a to staraniem Czcigodnego Protektora Ks. Kanonika Aleksandra Rogóża, na którą to otrzymaliśmy deski, a resztę kosztów poniosła nasza kasa na wykonanie tej szafy, w której to mieści się cały majątek naszego Stow. jak bibljoteka, kostjumy i t. d. — W dalszym ciągu spać nie będziemy, hasło nasze „Bóg i Ojczyzna", „Praca i Jedność" — o dalszej pracy doniesiemy. Kończąc przesyłamy Czcigodnemu Księdzu Sekretarzowi pozdrowienie hasłem naszem „Gotów".

W z. Prezesa: *Roman Sąsiadek* w z. Sekretarza: *Gustaw Saroma*

Ogłoszenia Związku

1. Instruktor okręgowy okręgu Bochnia druh Cyprjan Karpała wszedł w związki małżeńskie — ślub jego odbył się 15/VII w Chełmie. Ślub jego był niebywałą i niezwykłą manifestacją naszej organizacji dla wiernego druha. Tam można było wtedy widzieć, co daje nasza organizacja swoim wiernym członkom. Ludzie do łez byli tem wszystkiem wzruszeni. — Na tej nowej drodze życia życzymy Kochanemu Druhowi Karpale dużo łask Bożych i błogosławieństwa.

2. Powstało nowe Stowarzyszenie w *Iwierzycach* (ad Sędziszów-Nockowa). Witamy całem sercem i życzymy „Szczęść Boże"!

3. Wkładkę Związkową zaplaciły SMP.: Stróże 5 Zł, Ptaszkowa 7'50 Zł, Uście Solne 5 Zł i na Dom Związkowy też 5 Zł.

4. Związek wzywa Stowarzyszenia, które pożyczyły *bibljoteki ruchome*, aby je oddały, lub wymieniły w Związku. Przecież już termin oddania minął! chyba, że już cielęta zgryzły te książki. Niechże i ktoś drugi pożyczy sobie te książki. Czemprędzej odesłać, już przecież po żniwach, to się trzeba ruszyć!

5. *Okropna rzecz!* Juści z długami! Kto temu uwierzy, że Związek ma u druhów 3.558'07 Zł za różne książki i prenumeratę i to jeszcze niektóre S. M. P. winne za rok 1928. Kiedyż nareszcie oddadzą? Wiemy, że dziś bieda, ale przecież trzeba sobie radzić! Na co inne nie wydać, — a dług uregulować. — *Płacić za dzienniczki do konkursów!*

6. Numer niniejszy wychodzi potrójny (3-miesięcznik z powodu zalegania Stowarzyszeń z prenumeratą, — wychodzi znacznie spóźniony wskutek nieprzewidzianych trudności.

Wspomnienie pośmiertne

Związek nasz w ostatnich czasach poniósł niepowetowaną stratę: oto śmierć nielitościwa zabrała przedwcześnie wielkiego miłośnika młodzieży, pracownika ideowego Związku, który nam służył zawsze swem sercem szerokiem, swym umysłem głębokim, swoim duchem wielkim, znanego druhom Autora utworów scenicznych, prawego katolika, nieodżałowanego

ś. p. Prof. Jana Majchra

Pogrzeb Jego w dniu 21 maja b. r. był wielką i piękną manifestacją młodzieży dla swego Kochanego Przewodnika. — Cześć Jego pamięci! Niech za to odpoczywa w pokoju wiecznym!

Wydawca: Związek Młodzieży Polskiej Męskiej. Red. odp.: Ks. Bernardyn Dziedziak
Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie — pod zarządem Władysława Mroza